

Oponentský posudok habilitačnej práce PhDr. PaedDr. JUDr. Jaroslavy Drgovej, PhD., MHA, MPH

Názov habilitačnej práce : **Vybrané sociálno-právne otázky Pandemickej odpovede**

Autor habilitačnej práce : **PhDr. PaedDr. JUDr. Jaroslava Drgová, PhD., MHA, MPH**

Oponent: **prof. MUDr. Jozef Šuvada, PhD., MPH**

Aktuálnosť témy:

Habilitačná práca, ktorú predkladá na posúdenie v rámci habilitačného konania kandidátka PhDr. PaedDr. JUDr. Jaroslava Drgová, PhD., MHA, MPH je aktuálna svojou témou a obsahom, nakoľko problematika pandémie, zvlášť v kontexte sociálnych a právnych otázok jej dopadov je dynamickým premenlivým „systémom“ komplexných udalostí. Tento pokus o systematický prístup v chaotickom globálnom ale aj lokálnom napr. v našich podmienkach liberálnom a sociálno-demokratickom spoločenskom nastavení s heterogénnymi premennými tak objektívnymi, ako aj subjektívnymi si vyžaduje otázky z tejto oblasti zodpovedať uplatnením vhodných vedeckých nástrojov kritického myslenia, nie len pre nastavenie politických, legislatívno-právnych ale aj zdravotno-behaviorálnych a psycho-sociálnych prístupov, ktoré budú pokrývať náhle vzniknuté medzery v potrebe a ponuke, v kvalite a kvantite, v „chcem“ a „môžem“, až po filozofický princíp „ja a moje potreby“ vs. „môj blížny, komunita, zraniteľní a ich potreby“ teda egoizmus a individualizmus vs. altruizmus. V preloženej práci autorka svojim špecifickým spôsobom reflektuje túto heterogénnosť odpovedí pri neustále sa meniacej epidemiologickej (ale aj spoločenskej) situácii a komplexných dopadoch na jednotlivcov, špecifické skupiny ako aj regionálne i globálne usporiadanie v pandemickom období. Oceňujem výber témy, jej aktuálnosť, ako aj inter- i multidisciplinárnu snahu spracovania v oblasti sociálnej a právnej (aj keď na mnohých miestach práce autorka sklzáva do verejno-zdravotníckych, medicínskych, systémových, politických, etických až behaviorálnych multidisciplinárnych tendencií uchopenia témy). Pri výbere názvu témy by som uprednostnil pojem nie „pandemickej odpovede“ lebo mám zato, že pandémia na naše reakcie a intervencie priamo neodpovedá, ale skôr „protipandemickej odpovede“, teda odpovede namierenej proti pandémii, na jej elimináciu, kontrolu, zníženie dopadov napr. v sociálnej oblasti a pod.

Forma a obsah:

Práca je rozsiahla a svojim obsahom má odborný charakter, miestami je možné identifikovať populárno-náučný štýl, čo však čitateľa skôr osvieži a nie je to rušivé (nakoľko posúdenie habilitačnej práce predstavuje monografia zameraná primárne nie len pre odbornú verejnosť, tak toto prelínanie štýlov je prijateľné). Obsah je po odbornej stránke spracovaný na rôznych úrovniach pohľadu tak národného, regionálneho ale je možné nájsť aj prvky globálnej perspektívy. Chýba tu pohľad systematických prehľadov a dôkazov (odporúčaní, dobrej praxe, výskumných odporúčaní, štúdií na predmetné tematické oblasti od popredných svetových vedecko-výskumných inštitúcií a autorov), uvedené by zvýšilo vedeckú a odbornú hodnotu diela, nakoľko pri habilitačnej práci sa očakáva hlbšia práca s vedeckými dôkazmi. Oponent však berie na zreteľ už vyššie spomínané zameranie monografie na slovenského čitateľa, pravdepodobne nie z populácie predmetnej problematiky a preto uvedené uvádza ako akademickú poznámku.

Po formálnej stránke práca obsahuje niektoré nepresnosti ako napr. absencia preliminárií v prednej časti práce, zoznamu skratiek s netypickým uvedením strán (pravdepodobne prvej zmienenej skratky v texte, tento prístup je nezvyklý), farebné písmo v tabuľkách pôsobí rušilo, vhodnejšie je zvoliť farebné pozadie tabuľky alebo výplň, než písmo (niektorí čitatelia s jeho odtieňmi napr. zelenej môžu mať

problém), používanie citácií pod čiarou, absencia niektorých zdrojov uvedených v texte v zozname literatúry napr. na str. 13 pod tabuľkou „Správa WHO, 2017“ a pod., používanie sekundárnych citácií (čo je zastaralý spôsob písania prác tohto charakteru), občasné gramatické a štylistické nezrovnalosti, ktoré pred vydaním je vhodné odstrániť.

Po obsahovej stránke je zvolená problematika spracovaná autorkou na primeranej úrovni a dokazuje mnohostranný prehľad autorky, ktorá v oboch diskutovaných oblastiach dlhodobo pracuje, a z textu je cítiť osobnú angažovanosť, a plné nasadenie pre riešenie nezodpovedaných otázok pri hľadaní odpovedí, vrátane využitia vedeckých nástrojov syntézy, dedukcie ale miestami pri kvalitatívnych častiach práce možno nájsť striedanie aj induktívneho vedeckého prístupu, čo dokazuje autorkinu erudíciu aj v metodológii výskumu, čo oceňujem.

Záver:

Práca je spracovaná hodnotne vo svojej snahe uchopiť obsiahle oblasti tak sociálnych, ako aj legislatívno-právnych otázok súvisiacich s pandémiou SARS-CoV-2 (COVID-19) a hľadanie odpovedí s aplikáciou vedeckých prístupov. Predložená práca svedčí o dobrej orientácii autorky v problematike a schopnosti nie len vedeckej abstrakcie ale aj pútavým spôsobom priblížiť takúto rozsiahlu a komplexnú problematiku (aj nie odborne znalému) čitateľovi, z čoho je možné implicitne usudzovať osvojené aj iné pedagogicko-didaktické zručnosti. Prácu odporúčam k obhajobe a zároveň odporúčam, aby PhDr. PaedDr. PhDr. JUDr. Jaroslava Drgovej, PhD., MPH, MHA v zmysle § 76 Zákona NRSR č.131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a v súlade s Vyhláškou č. 6/2005 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor, po úspešnom obhájení habilitačnej práce a po úspešnom absolvovaní habilitačného konania v študijnom odbore sociálna práca, bol udelený vedeckopedagogický titul “docent“ (v skratke “doc.“).

Otázky do diskusie:

Na základe Vášho vedeckého analytického, deduktívneho (a možno v tomto prípade aj induktívneho) prístupu v práci z štyroch prebehnutých pandemických resp. „lokálnych epidemických vln“ je možné usudzovať a odporúčať niektoré zásadné zmeny v oblasti sociálnej a právnej, ako konkrétnej odpovedi v tzv. medzipandemickom (medzi-vlnovom) období tak, aby Slovenská republika bola v oblasti sociálnej lepšie pripravená na odpoveď počas ďalšej nastupujúcej (a následných) epidemických vln? Ak áno, uveďte 4 konkrétne odporúčania pre túto implementačnú prax v ktorých by ste odporúčali ako prvé úpravy a odôvodnite ich prosím.

V Bratislave 1.7.2022

prof. MUDr. Jozef Šuvada, PhD.